

жатъ: или че говоря умно, или че говоря глупаво, — едно отъ двѣтѣ. И едното е вѣрно, и другото е вѣрно. Нѣкой пжть говоря много умни работи, а нѣкой пжть говоря много глупави работи. И, при нѣкои условия, азъ съмъ много глупавъ човѣкъ, като мене глупавъ човѣкъ нѣма, но, при други условия, азъ съмъ толкова уменъ, че като мене уменъ нѣма. Ее, какъ ще примирите тия двѣ твърдения? Примирявайте ги, както искате. И азъ бихъ желалъ и вие да бѫдете тѣй, нѣкой пжть — много глупави, а нѣкой пжть — много умни. Когато искашъ да се скарашъ съ нѣкой човѣкъ, нѣма да знаешъ какъ да се скарашъ, бѫди глупавъ тогава, а пъкъ, ако искашъ да правишъ добро, бѫди много уменъ човѣкъ. И сега такива хора много ги има. Сега, Петъръ се намѣрилъ въ туй некрасиво положение: направилъ се е глупавъ. Той ще ме извини. Този св. Петъръ сега не е такъвъ, той ще ме извини, понеже вземамъ неговото минало; но този, сегашниятъ, Петъръ и онзи Петъръ никакъ не си приличатъ — толкозъ много се различаватъ и двамата! Слѣдователно, когато ние разглеждаме нѣщата, трѣбва да ги разглеждаме съ отворени очи, за да става постоянно разширение вътрѣ въ настъ. И всѣка моя бесѣда, ако не ви помогне да имате една малка придобивка — да ви придаде да израстнете $\frac{1}{100}$ мил. частъ отъ м. м. на денъ, нѣма си смисъль. Всѣкога и въ всичко човѣкъ трѣбва да има една придобивка. По сѫщия законъ е придобито и нашето тѣло, което сега имаме. Кога се явили синитѣ очи въ свѣта! Знаете ли, кога се явили дѣлгитѣ носове, кѣситѣ, месеститѣ, тѣнкитѣ бѣрни, малkitѣ уши, малkitѣ бради, широкигъ бради? Знаете ли? То е цѣла една култура въ миналото; тя прѣди хиляди и хиляди години е служила, и сегашнитѣ ни очи показватъ, прѣзъ каква култура сме минали. Не мислете, че нашитѣ очи сѫ много съвѣршени — колко ще се измѣнятъ още! Вие казвате: „Колко сѫ красиви очичкитѣ му!“ Но сегашнитѣ очи, тѣй както сѫ,